

Aktiemarknadsnämndens uttalande 2024:74

2024-12-03

Detta uttalande är meddelat av Aktiemarknadsnämnden med stöd av delegation från Finansinspektionen (se FFFS 2007:17). Uttalandet offentliggjordes 2024-12-04.

BESLUT

Aktiemarknadsnämnden medger, under de i framställningen angivna förutsättningarna, Tenico Ltd undantag från den budplikt som enligt 3 kap. 1 och 2 §§ lagen (2006:451) om offentliga uppköpserbjudanden på aktiemarknaden (LUA) annars skulle uppkomma som en konsekvens att de i framställningen beskrivna aktieöverlåtelsena och överenskommelserna.

ÄRENDET

Till Aktiemarknadsnämnden inkom den 2 december 2024 en framställning från Kanter Advokatbyrå på uppdrag av John Tengberg och dennes myndiga barn Carl Tengberg, John CF Tengberg och Lovisa Tengberg. Framställningen rör dispens från budplikt enligt lagen (2006:451) om offentliga uppköpserbjudanden på aktiemarknaden (LUA).

FRAMSTÄLLNING

Havsfrun Investment AB (Havsfrun) är ett svenskt aktiebolag vars B-aktier är upptagna till handel på Nasdaq Stockholm. Havsfruns aktiekapital uppgår till 60 529 700 kronor, fördelat på totalt 12 105 940 aktier, varav 1 855 330 är A-aktier och resterande 10 250 610 är B-aktier.

En A-aktie medför tio röster och en B-aktie en röst.

Invia S.A. (Luxemburg) innehar 1 134 580 A-aktier och 4 269 650 B-aktier i Havsfrun, motsvarande cirka 44,64 procent av aktierna och 54,21 procent av rösterna. Invia ägs till lika delar av Valico S.A. (Luxemburg) och Tenico Ltd. (Cypern). Valico är helägt av Claes Werkell och Tenico är helägt av John Tengberg. Vidare äger Tenico respektive Claes Werkell ytterligare aktier direkt i Havsfrun motsvarande 6,75 procent av aktierna och 10,11 procent av rösterna respektive 4,97 procent av aktierna och 8,39 procent av rösterna. Genom sina respektive innehav är således Claes Werkell och John Tengberg indirekta huvudaktieägare i Havsfrun. Vidare innehar Eva Delmar Werkell (gift med Claes Werkell) och Jakob Werkell (son till Claes Werkell) aktier i Havsfrun, representerande 0,52 respektive 0,35 procent av det totala röstetalet (Claes, Eva och Jacob benämns nedan gemensamt Werkell-familjen). En schematisk bild av ägarstrukturen bifogas som Bilaga 1 (*utesluten här*).

En ägarstruktur som i väsentliga delar överensstämmer med den nuvarande ägarstrukturen etablerades vid mitten av 1990-talet. Vid ikraftträdandet av LUA innehade John Tengberg och Claes Werkell gemensamt, indirekt genom Invia, aktier i Havsfrun som motsvarade mer än tre tiondelar av röstetalet för samtliga aktier i bolaget.

Som ett led i sin generationsskiftesplanering överväger John Tengberg att överföra hela sitt indirekta aktieinnehav i Havsfrun till sina tre barn Carl Tengberg, John CF Tengberg och Lovisa Tengberg (Carl, John CF och Lovisa benämns nedan gemensamt barnen Tengberg och, tillsammans med John Tengberg, Tengberg-familjen). Detta avses ske genom att John Tengberg överlåter samtliga sina aktier i Tenico till det av barnen Tengberg till lika delar ägda bolaget JCLT Holding AB.

Efter generationsskiftet kommer JCLT Holding AB följaktligen att äga samtliga aktier i Tenico, som kommer att ha ett direktinnehav i Havsfrun motsvarande 6,75 procent av aktierna och 10,11 procent av rösterna, samt ett ägande om 50 procent av samtliga aktier och röster i Invia, som i sin tur innehar motsvarande cirka 44,64 procent av aktierna och 54,21 procent av rösterna i Havsfrun. En schematisk bild av ägarstrukturen efter genomförandet av det planerade generationsskiftet bifogas som Bilaga 2 (*utesluten här*).

Barnen Tengberg har i dag, bl.a. genom JCLT Holding AB, ett symboliskt aktieäggande i

Havsfrun som sammanlagt motsvarar mindre än 0,02 procent av aktierna och 0,01 procent av rösterna. John CF Tengberg är styrelseledamot i Havsfrun sedan 2021.

Det har under lång tid funnits en samsyn mellan John Tengberg och Werkell-familjen beträffande det direkta och indirekta innehavet i Havsfrun. John Tengberg och Claes Werkell har under flera årtionden utövat sin rösträtt i Havsfrun på ett samordnat sätt genom det gemensamma bolaget Invia. Historiskt sett har John Tengberg och Werkell-familjen inte vid något tillfälle röstat på olika sätt i Havsfrun. Efter generationsskiftet avser barnen Tengberg att samordna sitt agerande såväl sinsemellan som med Werkell-familjen på samma sätt som tidigare gjorts mellan John Tengberg och Werkell-familjen. Någon förändring i detta avseende är alltså inte avsedd att ske. Generationsskiftet kommer därför inte att medföra någon beaktansvärd förändring i kontrollhänseende i förhållande till vad som i dag är fallet och innebär därför, enligt Tengberg-familjens uppfattning, *de facto* inte något kontrollägarskifte i Havsfrun.

Något skriftlig överenskommelse mellan barnen Tengberg eller mellan barnen Tengberg å ena sidan och familjen Werkell å andra sidan om samordnat utövande av rösträtten i frågor som rör deras gemensamma direkta och indirekta ägande i Havsfrun finns för närvarande inte. Sådana överenskommelser kan emellertid komma att ingås i framtiden. JCLT Holding AB:s indirekta ägande av aktier i Havsfrun kan i framtiden även komma att förenklas genom stegvis avveckling av de mellanliggande utländska holdingbolagen.

I sammanhanget kan nämnas att Aktiemarknadsnämnden tidigare meddelat dispens för av John Tengberg tilltänkta generationsskiftesåtgärder i AMN 2013:50. Det då tilltänkta generationsskiftet kom emellertid inte att genomföras. Även i det tidigare fallet var det fråga om att överföra hela John Tengbergs indirekta aktieinnehav i Havsfrun till barnen Tengberg under i väsentliga hänseenden samma former som det nu tilltänkta generationsskiftet, med den skillnaden att John Tengbergs indirekta ägande i Havsfrun och Invia i dag är organiserat genom annat holdingbolag än då.

Hemställan

I framställan hemställs att Aktiemarknadsnämnden meddelar dispens från den budplikt som annars skulle kunna uppkomma i anledning av dels John Tengbergs överlåtelse av samtliga aktier i Tenico till JCLT Holding AB, med möjlighet för barnen Tengberg att även därefter direkt eller indirekt kunna öka innehavet i Havsfrun ytterligare och inbördes omfördela inne-

havet i JCLT Holding AB utan att budplikt uppkommer, dels ingående av överenskommelser mellan barnen Tengberg och/eller mellan barnen Tengberg å ena sidan och en eller flera av medlemmarna i Werkell-familjen å andra sidan om samordnat utövande av rösträtten i frågor som rör deras direkta och indirekta ägande i Havsfrun såsom det beskrivs ovan.

ÖVERVÄGANDEN

I 3 kap. lagen LUA finns bestämmelser om budplikt. Budplikt inträder enligt 3 kap. 1 § när någon, ensam eller tillsammans med någon som är närstående enligt 5 §, genom förvärv av aktier uppnår en ägarandel som uppgår till eller överstiger tre tiondelar av röstetalet för samtliga aktier i ett svenskt aktiebolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Av 3 kap. 5 § 4 LUA framgår att som närstående ska anses bl.a. den med vilken har träffats en överenskommelse om att genom ett samordnat utövande av rösträtten inta en långsiktig gemensam hållning i syfte att uppnå ett bestämmande inflytande över bolagets förvaltning.

Finansinspektionen får enligt 7 kap. 4 respektive 5 § LUA efter ansökan ge besked om huruvida budplikt gäller och medge undantag från budplikt. En ansökan kan göras av den som har ett berättigat intresse i saken.

Finansinspektionen har med stöd i 7 kap. 10 § LUA samt 8 och 9 §§ förordningen (2007:375) om handel med finansiella instrument överlåtit till Aktiemarknadsnämnden att ge besked om huruvida budplikt gäller och besluta i frågor om undantag från budplikt (FFFS 2007:17).

Enligt nämndens mening kommer, genom de i framställningen beskrivna aktieöverlåtelserna och avtalen, ett sådant närståendeförhållande som avses i 3 kap. 5 § 4 LUA att etableras mellan Carl Tengberg, John CF Tengberg och Lovisa Tengberg och en eller flera av medlemmarna av Werkell-familjen. Därmed uppkommer enligt 3 kap. 2 § första stycket 2 och 3 kap. 1 § LUA budplikt.

Enligt 3 kap. 2 § andra stycket LUA ska budplikten fullgöras av den röstmässigt största ägaren i närståendekretsen. Enligt nämndens mening ska i detta fall Tenico, genom vilket Carl Tengberg, John CF Tengberg och Lovisa Tengberg, via JCLT Holding, organiserar sitt ägande, anses vara den största ägaren. Nämnden beaktar då att Tenico också kommer att innehålla drygt 10 procent av röstetalet i Havsfrun genom direkt ägande. Det ankommer således, som utgångspunkt, på Tenico att fullgöra budplikten.

Frågan är då om Tenico ska beviljas dispens från budplikten. Nämnden gör i den frågan följande bedömning (jfr AMN 2013:50¹). John Tengberg har sedan mitten av 1990-talet, tillsammans med familjen Werkell, varit största ägare i Havsfrun. I syfte att åstadkomma ett generationsskifte avser John Tengberg nu att överlåta sitt aktieinnehav i Havsfrun till sina myndiga barn genom att till dem överlåta samtliga aktier i Tenico, vilket bolag innehar 50 procent av samtliga aktier och röster i Invia, som är det av Werkell och Tengberg ägda holdingbolag genom vilket de äger aktier i Havsfrun.

Om det finns särskilda skäl, får enligt 7 kap. 5 § LUA undantag medges från bestämmelserna om budplikt. I förarbetena till bestämmelsen framgår att frågan om undantag i det enskilda fallet får prövas med utgångspunkt i syftet med budpliktsreglerna, dvs. att möjliggöra för övriga aktieägare att på visst sätt lämna bolaget när någon genom sitt aktieinnehav har tagit kontroll över bolaget. Omständigheterna kan i vissa fall vara sådana att något kontrollägarskifte *de facto* inte kan sägas ha skett, vilket exempelvis kan vara fallet vid generationsskiftesåtgärder på ägarsidan. Aktiemarknadsnämnden har i dessa fall att genom en helhetsbedömning pröva om en dispens ligger i aktieägarkollektivets intresse och om detta intresse kan anses väga tyngre än den möjlighet för aktieägare att lämna bolaget som budplikten innebär (se prop. 2005/06:140 s. 117).

I detta fall framgår av framställningen att John Tengberg och Werkell-familjen sedan länge, genom det gemensamma bolaget Invia, har utövat ett samordnat inflytande över Havsfrun. Syftet med de i framställningen angivna överlåtelserna och avtalen är att genomföra ett generationsskifte inom familjen Tengberg och att för framtiden åstadkomma samma slag av samordning av familjerna Tengbergs och Werkells inflytande över Havsfrun som idag. Mot den

¹ Det ärendet avsåg också dispens från den budplikt som skulle kunna uppkomma i samband med överföring av John Tengbergs indirekta ägande i Havsfrun till barnen Tengberg, fastän John Tengbergs indirekta ägande den gången utövades genom – i stället för Tenico – två andra, av John Tengberg helägda bolag. Dispens meddelades den gången det numera likviderade bolaget KinderCo S.A.

bakgrunden kan överlåtelseerna och avtalen i praktiken inte anses ge upphov till något kontrollägarskifte av nämnvärd betydelse för övriga aktieägare i Havsfrun.

Med hänsyn till detta och vad som i övrigt framgår av framställningen samt med beaktande av vad som uttalas i lagens förarbeten finns det enligt nämndens mening förutsättningar att bevilja Tenico dispens från den budplikt som annars skulle uppkomma.

Ansökan om dispens från budplikt ska mot denna bakgrund bifallas.

Detta ärende har med stöd av 21 § stadgarna för Föreningen för god sed på värdepappersmarknaden behandlats av nämndens ordförande i samråd med några av nämndens ledamöter.

På Aktiemarknadsnämndens vägnar

Sten Andersson

/Rolf Skog

Hur man överklagar

Beslutet kan överklagas hos Finansinspektionen av den som beslutet angår, om beslutet har gått honom eller henne emot. Överklagandet ska göras skriftligt. I skrivelsen ska klaganden ange vilket beslut som överklagas och vilken ändring som begärs. Skrivelsen med överklagandet ska ha kommit in till Aktiemarknadsnämnden inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet överklagas av annan än sökanden, ska överklagandet dock ha kommit in inom tre veckor från det att beslutet offentliggjordes.